

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ วัยเยาวชน เป็นวัยที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากเยาวชนมีคุณภาพแล้ว ย่อมส่งผลให้ประเทศพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นทุกประเทศจึงให้ความสำคัญกับเยาวชน องค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญแก่เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเยาวชนโดยมีสาระสำคัญมุ่งให้เยาวชนได้รับความรักความเข้าใจ การโภชนาการที่ดี รวมทั้งการรักษาพยาบาล และประการสำคัญคือ ให้เยาวชนได้รับการศึกษา และได้ลงมือในปี พ.ศ. 2526 เป็นปีเยาวชนสากลและในปีเยาวชนสากลนี้ องค์การสหประชาชาติได้มุ่งเน้นสาระสำคัญ 3 ประการ คือ การมีส่วนร่วม การพัฒนา และสันติภาพ โดยเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกและองค์การต่าง ๆ ในภาครัฐบาลและเอกชนทั้งที่เป็นองค์กรในประเทศและระหว่างประเทศ สนับสนุนความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนให้ เป็นกำลังที่มีประสิทธิภาพในกระบวนการพัฒนา

สำหรับในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับเยาวชนโดยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นแนวนโยบายแห่งรัฐมาตรา 62 ว่า รัฐพึงสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและเพื่อความมั่นคงของรัฐ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2521) จากการสำรวจประชากรครั้งล่าสุด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2530) ประเทศไทยมีเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำนวน 12.16 ล้านคน เมื่อมีเยาวชนเป็นจำนวนมากเช่นนี้ จึงเป็นปัญหาที่รัฐจะต้องจัดสวัสดิการและการศึกษาให้ทั่วถึง แต่ในสภาพที่เป็นจริงยังมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนอีกหลายประการโดยแบ่งเป็นด้าน ๆ ดังนี้ (อมรมา พงศาพิชย์, 2531)

1. ด้านสติปัญญาและความสามารถพื้นฐาน การจัดการศึกษา การเสริมสร้าง สติปัญญาให้กับเยาวชน ยังจัดได้ไม่ทั่วถึง หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพ ปัญหาของเยาวชนในแต่ละท้องถิ่น ทำให้ไม่สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้เท่าที่ควร นอกจากนี้ครูและวิทยากรในการฝึกอบรมเยาวชน ทั้งใน ระบบและนอกระบบโรงเรียนยังขาดทักษะในการถ่ายทอดฝึกอบรมเยาวชนทางด้านการพัฒนา ความเป็นผู้นำทำให้การฝึกอบรมเยาวชนไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร และประการสุดท้ายการจัดตั้งศูนย์รวมเยาวชนระดับตำบลที่จะให้บริการด้านต่าง ๆ แก่เยาวชนนอกโรงเรียนยังไม่ ทั่วถึง

2. ด้านการเตรียมให้มีอาชีพ การเตรียมทักษะขั้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ แก่เยาวชนยัง ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้เยาวชนขาดฝีมือและประสบการณ์ในการ ทำงาน เป็นผลให้ได้รับค่าจ้างต่ำ และไม่มีโอกาสเลื่อนขั้นไปทำงานที่มีฝีมือได้ นอกจากนี้ การให้บริการของรัฐในด้านการแนะแนวอาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถทั้งในและ นอกระบบโรงเรียน และความต้องการของตลาดแรงงานยังไม่เพียงพอ และประการสำคัญ การฝึกอบรมวิชาชีพยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่น

3. ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และโภชนาการ การคุ้มครองของผู้บริโภค และบริการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริมสวัสดิการสังคมของเยาวชนในชนบท ตลอดจน การเผยแพร่ความรู้เรื่องสุขภาพกายและสุขภาพจิต แก่เยาวชน พ่อแม่ ผู้ใกล้ชิดยังไม่ ทั่วถึง เป็นเหตุให้อัตราการป่วยของเยาวชนยังไม่ลดลง

4. ด้านสังคม วัฒนธรรม จริยธรรม และการเมือง การส่งเสริมคุณค่าของ วัฒนธรรมไทยยังมีน้อย องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของการพัฒนาเยาวชน ด้านศีลธรรม จริยธรรมมีไม่เพียงพอ เปิดโอกาสให้วัฒนธรรมของต่างประเทศที่ไม่เหมาะสม เข้ามามีบทบาทต่อตัวเยาวชน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เยาวชนของประเทศส่วนใหญ่เน้นอาศัยอยู่ใน ชนบท และมักไม่ได้ศึกษาต่อในระดับสูง ขาดแหล่งวิชาที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เยาวชน

เหล่านี้จึงเป็นแรงงานทางการเกษตรที่ขาดความรู้ทางวิชาการเกษตรแผนใหม่ และบางส่วนอพยพเข้ามาทำงานในเมืองเป็นแรงงานทางอุตสาหกรรม ที่ไร้ฝีมือ โดยมีเยาวชนหญิงจำนวนมากที่ทำงานด้านบริการ และถูกล่อลวงไปในทางเสื่อมเสีย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง กล่าวโดยสรุปก็คือ แรงงานเยาวชนนอกจากจะเป็นแรงงานแฝงแล้ว บางส่วนยังสูญเปล่า ไม่ได้ถูกนำมาพัฒนาให้เป็นประโยชน์เต็มที่ในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การพัฒนาเยาวชนเหล่านี้ให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง การเตรียมการด้านการเป็นผู้นำ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ จึงมีความสำคัญยิ่ง

กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน โดยได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชนไว้ในแผนมหาดไทยแม่บท โดยมอบให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ ในด้านการพัฒนาเยาวชนมาตั้งแต่ พ.ศ. 2505 โดยกำหนดแผนการพัฒนาเยาวชนเป็นแผนงานหนึ่ง ในการพัฒนาชุมชนระดับตำบล โดยการจัดตั้งศูนย์เยาวชนตำบล เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีสถานบันยึดเหนี่ยว หรือมีองค์กรกลางของเยาวชนชั้น

แผนการจัดตั้งศูนย์เยาวชนนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2519 ให้กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนาชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2525) ซึ่งรับผิดชอบการพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล มาตั้งแต่ พ.ศ. 2505 ได้นำหลักการพัฒนาชุมชนมาใช้ ในการจัดตั้งศูนย์เยาวชนแต่ละตำบลให้ครบทุกตำบล เพราะศูนย์เยาวชนเป็นสิ่งจำเป็นและจะเป็นการช่วยพัฒนาเยาวชนได้หลาย ๆ ประการ

สำหรับแผนพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดตั้งแนวทางในการพัฒนาเยาวชน โดยการจัดตั้งศูนย์เยาวชนตำบลให้เป็นองค์กรระดับตำบล หมู่บ้าน เพื่อเป็นสถาบันสำหรับยึดเหนี่ยวของเยาวชน โดยมีคณะกรรมการศูนย์เยาวชนทำหน้าที่เป็นองค์กรบริหารงาน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนทั้งชาย-หญิง อายุระหว่าง 15-25 ปี ซึ่งจบการศึกษามัธยมศึกษาแล้วแต่มิได้เรียนต่อและมีได้มีอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2532)

ส่งเสริมให้เยาวชนมีความสำนึกและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในแนวทางการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

ฝึกอบรมเยาวชนด้านอาชีพ ให้มีความรู้ด้านเกษตร การช่าง เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างจริงจัง

ส่งเสริมให้เยาวชนมีประสบการณ์และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ โดยช่วยเสริมสร้างพลังแก่กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชน

ฝึกอบรมเยาวชนให้มีความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อชุมชนและประเทศ

จากการดำเนินงานพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการดำเนินงานศูนย์เยาวชน ได้แก่ (กองวิจัยและประเมินผล, 2530)

1. ไม่มีกิจกรรมต่อเนื่อง
2. สมาชิกศูนย์ฯ เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์จำนวนน้อย
3. สมาชิกศูนย์ฯ พ้นสภาพการเป็นสมาชิกศูนย์ฯ ไปแล้ว ไม่มีสมาชิกเพิ่ม
4. เยาวชนไม่สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้มากเท่าที่ควร เนื่อง

จาก ขาดเงินทุน

เห็นได้ว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่ง คือ สมาชิกศูนย์เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ซึ่งเป็นปัญหาเช่นเดียวกับศูนย์เยาวชนจังหวัดปราจีนบุรี ประกอบกับจังหวัดปราจีนบุรี มีศูนย์เยาวชนจำนวน 75 ศูนย์ มีสมาชิกทั้งสิ้น 7653 คน ซึ่งนับว่ามีจำนวนมาก อีกทั้งจังหวัดปราจีนบุรี มีแนวโน้มที่จะเป็นเขตอุตสาหกรรม และเป็นศูนย์กลางการติดต่อทางการค้ากับต่างประเทศ การเตรียมเยาวชนให้มีคุณภาพเพื่อที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่ตามมาจึงมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร กับการเข้าร่วมกิจกรรม อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจำนวน 11 ตัวแปร ดังนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชน ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ การเป็นกรรมการศูนย์เยาวชนตำบล การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก กับการเข้าร่วมในกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนตำบล

สมมติฐานของการวิจัย

1. เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยเหตุผลที่ว่า กิจกรรมของศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาและสันนาการ เพศชาย และเพศหญิง มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมโดยเท่าเทียมกัน ดังนั้นเพศที่ต่างกันจึงไม่น่าจะมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
2. อายุมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยมีแนวคิดที่ว่า อายุเป็นตัวกำหนดความแตกต่าง เรื่องความคิดและพฤติกรรม เป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูง อายุที่ต่างกันย่อมส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน
3. ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน ด้วยเหตุผลที่ว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันทั้งปริมาณและบทบาทของการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจต่างกัน ดังนั้นบุคคลที่มีการศึกษาต่างกันน่าจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน
4. อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยเหตุผลที่ว่า การปฏิบัติกิจกรรมใด โอกาสเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งเสริมหรือยับยั้งการปฏิบัติกิจกรรมนั้น การที่บุคคลมีอาชีพต่างกัน เวลาว่างย่อยต่างกัน โอกาสย่อมต่างกันด้วย ดังนั้นการที่บุคคลมีอาชีพต่างกันน่าจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างกัน

5. รายได้ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชนด้วยเหตุผลที่ว่า เศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่จัดเป็นสำคัญ รายได้เป็นตัวบ่งชี้ถึงเศรษฐกิจของบุคคล ดังนั้นบุคคลที่มีรายได้ต่างกันจึงน่าจะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างกัน

6. ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยเหตุผลที่ว่า ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ มีแนวคิดจากทฤษฎีการกระทำทางสังคม (อ้างถึงใน โกศล คำเต็ม, 2530) ในองค์ประกอบด้านเป้าหมาย ดังนั้นการที่สมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายมาก จึงน่าจะมีแนวโน้มเข้าร่วมในกิจกรรมต่างจากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา วีระพงศ์ (2525) พบว่า ผู้ปกครองที่มีความเข้าใจในศูนย์เยาวชนมากจะร่วมมือในระดับสูงกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7. ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยเหตุผลที่ว่า ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับมีแนวคิดจากทฤษฎีการกระทำทางสังคม (อ้างถึงใน โกศล คำเต็ม, 2530) ในองค์ประกอบด้านความคาดหวัง ดังนั้นการที่สมาชิกมีความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับมากน่าจะมีแนวโน้มเข้าร่วมในกิจกรรมต่างจากผู้ที่มีความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ลีละบุตร (2530) ที่พบว่า ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อชาวชนบท จังหวัดนครราชสีมา

8. การเป็นกรรมการศูนย์เยาวชน มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชนโดยเหตุผลที่ว่า การเป็นกรรมการศูนย์เยาวชนมีแนวคิดจากทฤษฎีการกระทำทางสังคมในองค์ประกอบด้านความผูกพัน (อ้างถึงใน โกศล คำเต็ม, 2530) ดังนั้นการที่สมาชิกถูกเลือกเป็นกรรมการย่อมมีความผูกพันกับศูนย์เยาวชนมากกว่าสมาชิกทั่วไป จึงมีแนวโน้มเข้าร่วมในกิจกรรมต่างจากผู้ที่ไม่ได้เป็นกรรมการศูนย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา วีระพงศ์ (2525) ที่พบว่า การเป็นกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะมีระดับความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นกรรมการศูนย์

9. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมในกิจกรรมของศูนย์เยาวชนด้วย โดยเหตุผลที่ว่า การเป็นกรรมการกลุ่มทางสังคมมีแนวคิดจากทฤษฎีการกระทำทางสังคมในองค์ประกอบด้านโอกาส (อ้างถึงใน โกศล คำเต็ม, 2530) ซึ่งหมายถึงการจะเลือกกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ตามโอกาสที่ตนมีอยู่ ซึ่งบุคคลที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นทางสังคม ย่อมจะมีทางเลือกมากกว่าบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ดังนั้น การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม จึงน่าจะมีการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างจากผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ยวงสะอาด (2530) ที่พบว่า สตรีที่เป็นกรรมการกลุ่มทางสังคม จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าสตรีที่ไม่ได้เป็นกรรมการกลุ่มทางสังคม

10. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยที่การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ มีแนวคิดจากทฤษฎี การติดต่อสื่อสารในองค์ประกอบด้านการสื่อสารระหว่างบุคคล (อ้างถึงใน ทับทิม แสงจักร, 2527) ดังนั้นการที่มีการส่งข่าวสื่อสารกันระหว่างสมาชิกศูนย์กับเจ้าหน้าที่ น่าจะมีแนวโน้มในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างจากสมาชิกไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่เลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม แสงจักร (2527) พบว่า การพบปะพูดคุยกับผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดในการอธิบายความแตกต่างของการเข้าเป็นสมาชิกโครงการส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งก้ามกราม

11. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชน โดยเหตุผลที่ว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีแนวคิดจากทฤษฎี การกระทำทางสังคมในองค์ประกอบด้านความผูกพัน (อ้างถึงใน โกศล คำเต็ม, 2530) ดังนั้นการที่สมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่ไม่เท่ากันน่าจะมีผลต่อการเข้าร่วมในกิจกรรมของศูนย์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกรมการพัฒนาชุมชนปี พ.ศ. 2525 (อ้างถึงใน โกวิทช์ พวงงาม, 2529) ที่พบว่าเวลาของการเป็นสมาชิกมีผลต่อการเข้าร่วมกลุ่ม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงตัวแปรคัตสรรที่สัมพันธ์กับการเข้าร่วม ในกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนตำบล จังหวัดปราจีนบุรี

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สมาชิกศูนย์เยาวชนตำบลจังหวัดปราจีนบุรี

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้ของครอบครัว
6. ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชนตำบล
7. ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ
8. การเป็นสมาชิกศูนย์เยาวชนตำบล
9. การเป็นกรรมการกลุ่มทางสังคม
10. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่
11. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ตัวแปรตาม ได้แก่ การเข้าร่วมในกิจกรรมของศูนย์เยาวชนตำบล

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การเก็บข้อมูลของสมาชิกศูนย์เยาวชนตำบล เก็บเฉพาะสมาชิกที่อยู่ในท้องถิ่นเท่านั้น

2. สมาชิกศูนย์เยาวชน มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมของศูนย์เยาวชนเท่าเทียมกัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะสมาชิกศูนย์เยาวชน ซึ่งเป็นเยาวชนที่มีอายุ 15-25 ปี ซึ่งผลการวิจัยไม่สามารถนำไปอ้างอิงการดำเนินงานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือศูนย์อื่น ที่ไม่ใช่ศูนย์เยาวชน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี

ศูนย์เยาวชนตำบล หมายถึง สถาบันกลางอันเป็นศูนย์รวมของเยาวชนในชนบท ที่อยู่นอกโรงเรียนที่มีอายุ 15-25 ปี อันมีคณะกรรมการบริหารศูนย์เยาวชนที่ได้จากการเลือกตั้ง และแต่งตั้งจากสมาชิก ศูนย์เยาวชน ภายใต้การดูแลของกรมการพัฒนารัฐมชน

การเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การที่สมาชิกศูนย์เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติกิจกรรมที่จัดโดยศูนย์เยาวชนตำบล

ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชน หมายถึง การที่สมาชิกศูนย์เยาวชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์เยาวชนตำบลว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง มีแนวทาง เป้าหมาย และระเบียบวิธีปฏิบัติอย่างไร เมื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิก ศูนย์แล้วจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ หมายถึง การที่สมาชิกศูนย์เยาวชนได้มีโอกาสพบปะพูดคุย และได้รับคำแนะนำต่าง ๆ จากพัฒนาการประจำตำบล เกษตรตำบล สาธารณสุข และครู นับเป็นจำนวนครั้งในรอบ 1 ปี

การเป็นกรรมการศูนย์เยาวชนตำบล หมายถึง การที่สมาชิกเยาวชนถูกคัดเลือก เป็นกรรมการกลุ่มเยาวชนหมู่บ้าน หรือเป็นกรรมการศูนย์เยาวชนตำบล

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมอื่น ๆ หมายถึง การที่สมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมอื่น ๆ เช่น กลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มอาชีพสตรี หรือ กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน
 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกศูนย์เยาวชน หมายถึง ระยะเวลาที่เยาวชนเริ่มเข้าเป็นสมาชิกศูนย์เยาวชนจนถึงระยะเวลาปัจจุบัน คิดเป็นจำนวนปี

ความคาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับ หมายถึง การที่สมาชิกศูนย์เยาวชนมีความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมในกิจกรรมที่จัดโดยศูนย์เยาวชนตำบล

รายได้ของครอบครัว หมายถึง ค่าตอบแทนจากการประกอบอาชีพที่เป็นตัวเงินของสมาชิกในครอบครัวคิดต่อเดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยจะทำให้ทราบถึง ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมในกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชน ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานซึ่งจะเป็นแนวทางในการสนับสนุนให้สมาชิกเข้าร่วมในกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น